

IX Regionalna Konferencja

Szkolne Centra Multimedialne - biblioteka zawsze blisko

Międzynarodowy Miesiąc Bibliotek Szkolnych to okazja do spotkań, dyskusji oraz wymiany doświadczeń. Po raz kolejny, tym razem 06 października 2015 r., w Dolnośląskiej Bibliotece Pedagogicznej we Wrocławiu odbyła się konferencja współorganizowana z wrocławskim oddziałem Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. Była to już IX Regionalna Konferencja z cyklu Szkolne Centrum Multimedialne. W tym roku temat przewodni brzmiał: Biblioteka zawsze blisko.

Założeniem konferencji było pokazanie różnorodności usług świadczonych przez bibliotekarzy na rzecz czytelników oraz bogactwa form i metod pracy oraz wykorzystanych narzędzi w popularyzacji kultury czytelniczej, edukacji medialnej oraz informacyjnej. Biblioteka zawsze blisko - to także pokazanie sposobów dotarcia z ofertą

i działaniami do szerokiej i bardzo zróżnicowanej grupy odbiorców. Prezentacja propozycji pracy z czytelnikami, nawiązanie kontaktów i wymiana doświadczeń to najlepszy sposób na poznanie potrzeb użytkowników oraz znalezienie pomysłów na ich realizację.

Konferencja składała się z dwóch części. W pierwszej - wykładowej - zaprezentowane zostały przykłady wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnej w różnych aktywnościach bibliotekarzy promujących kulturę czytelniczą oraz edukację informacyjną. Pokazano pomysły na uatrakcyjnienie zajęć poprzez wykorzystanie animacji. Przedstawiono ideę webinarium i korzyści z takiej formy doskonalenia i wymiany doświadczeń. W drugiej części, podczas krótkiej sesji warsztatowej nauczyciele dyskutowali o

różnych sposobach pracy z młodszymi i starszymi czytelnikami. Prezentacje miały na celu zachęcić do poznania i wykorzystania nowych narzędzi przez bibliotekarzy.

Konferencję rozpoczęła pani Magdalena Pilińska, wicedyrektor Dolnośląskiej Biblioteki Pedagogicznej we Wrocławiu – przywitała uczestników i życzyła owocnych obrad. Słowa powitania wygłosiła także pani Róża Podgórska, przewodnicząca Zarządu Oddziału Wrocławskiego SBP – współorganizatora konferencji.

Komiksowe historie edukacyjne

Pierwsza prelegentka - pani **Ewa Rozkosz**, dyrektor Centrum Informacji Naukowej Dolnośląskiej Szkoły Wyższej we Wrocławiu – opowiedziała o *Komiksowej edukacji informacyjnej*, czyli o projekcie „Bibliostory” – edukacyjne historie komiksowe, który ma rozwijać i kształtować kompetencje informacyjne i medialne starszych i młodszych uczniów. Cykl komiksów zaprojektowały panie: scenariusze - Ewa Rozkosz, rysunki – Agata Matraś. Projekt ten realizowany jest przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu. Wszystkie komiksy są dostępne na licencji CC:by-nc-sa. Pani Ewa Rozkosz przedstawiła potencjalne korzyści z wykorzystania komiksów przez poszczególne grupy odbiorców: uczniowie zyskują umiejętności wyszukiwania informacji, poznają różne źródła informacji, nauczą się krytycznie oceniać informacje, a także je rozumieć, natomiast bibliotekarze poszerzą i uatrakcyjnią ofertę edukacyjną poprzez nowe ma-

JAK ZAPOBIEC INWAZJI CZERWONYCH KAPTURKÓW, CZYLI WYSZUKIWANIE ZAAWANSOWANE W KATALOGU BIBLIOTECZNYM

teriały edukacyjne, scenariusze i pomysły. Cykl komiksów to 24 historie, które mogą pomóc w procesie uczenia się i zdobywania kompetencji informacyjnych. Prelegentka zaznaczyła, że uczenie się to uczestniczenie w praktyce, w działaniu, w sytuacjach. Ważny jest kontekst i uczenie się z życia. W swoim wystąpieniu pani Ewa Rozkosz przedstawiła bohaterów komiksów, źródła informacji od katalogu bibliotecznego, przez Internet do kontaktu z drugą osobą. Pokazała jakie problemy związane z przestrzeganiem prawa autorskiego uczniowie mogą nauczyć się rozwiązywać dzięki umiejętnościom zdobytym podczas analizy czytanego komiksu. Podkreśliła także, że wszystkie komiksy są dostępne na wolnych licencjach i można je pobierać, udostępniać, drukować, rozdáwać, zmieniać.

PicCollage - interaktywny plakat dla każdego „z android'em”

lekcja otwarta po zajęciach kursu edukacja na Nowo - „Zwierzęta półkolejzior” edukacja wczesnoszkolna

Kolejną prezentację *Zabawa animacjami* przedstawiła pani **Izabela Rudnicka**, konsultantka w Ośrodku Edukacji Informatycznej i Zastosowań Komputerów w Warszawie. Prelegentka w swoim wystąpieniu zaprezentowała różne sposoby ożywiania i prezentacji obrazu. Podkreśliła, że najważniejszy w dobrej animacji jest pomysł, a animacja to po prostu sposoby ożywiania prezentacji i obrazu.

Zabawa animacjami

PROSTA ANIMACJA – TWORZENIE

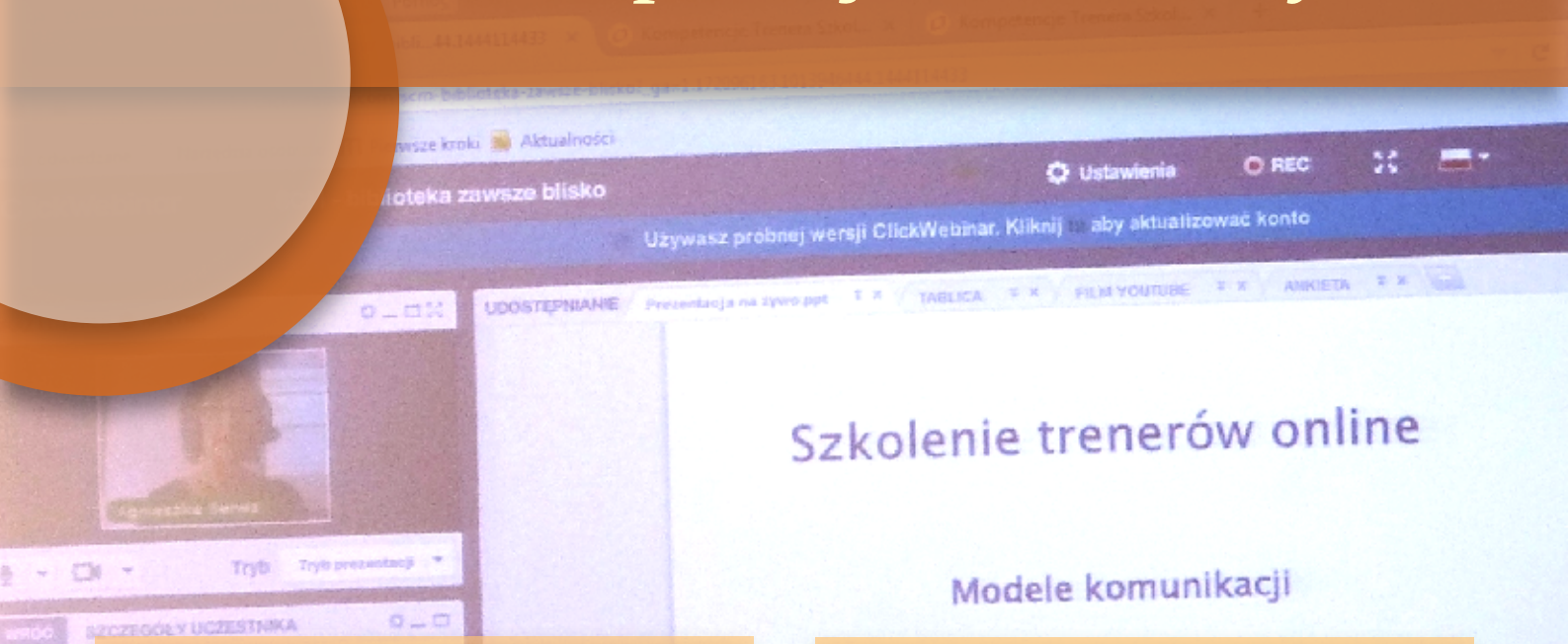
Pani Izabela Rudnicka pokazała różne możliwości wykorzystania programów – także tych powszechnie znanych i używanych, takich jak PowerPoint, Prezi, SnakTools, animacja Infografiki i Kino grafiki. Przedstawiła także proste narzędzia do ożywiania każdego tematu: miejsca tworzenia gifów i animacji zdjęć (Lunapic, WebcamGIF, EasyGif). Inną propozycją było tworzenie komunikatów interaktywnych w formie animacji (ThingLink, PicCollage). W dalszej części prezentacji pani Izabela Rudnicka pokazała możliwości tworzenia własnej animacji w programie PowToon i bardziej zaawansowane tworzenie filmu ani-

APLIKACJE EDUKACYJNE - ZASTOSOWANIA DLA UCZNIÓW I NAUCZYCIELI

mowanego z Movizu. Zwróciła także uwagę na możliwość wykorzystania do tworzenia animacji obrazu i dźwięku aplikacji mobilnych takich jak np. Tellagami. Dzięki tej aplikacji można szybko - w trzech krokach – utworzyć prostą animację: utworzenie sceny opowieści (dostosowanie charakteru i tła), dodanie dialogu... i zapisanie i podzielenie się z innymi na portalach społecznościowych. Na zakończenie pani Izabela Rudnicka pokazała w jaki sposób tworzyć animacje w wybranych programach oraz zaprezentowała przykłady gotowych aplikacji przygotowanych przez nauczycieli i uczniów i wykorzystanych w edukacji.

Webinaria jako narzędzie rozwoju kompetencji bibliotekarzy

Po krótkiej przerwie kawowej wystąpiła pani **Aldona Zawatkiewicz**, redaktor naczelny Serwisu Elektroniczna Biblioteka Pedagogiczna SBP i zaproponowała uczestnikom kolejne nowatorskie rozwiązanie wykorzystania TIK – webinaria i wideokonferencje. Wystąpienie *Webinaria jako narzędzie rozwoju kompetencji bibliotekarzy* było praktycznym pokazem zdalnej formy szkoleń i dzielenia się wiedzą. Prelegentka wyjaśniła uczestnikom na czym polega webinarium i czym różni się od szkolenia online. Omówiła funkcjonalności oprogramowania wykorzystywane podczas prowadzenia spotkania online takie jak: transmisja audio i wideo, prezentacja, pokaz filmów, czat, interaktywna tablica, współdzielenie plików, notatek i ekranu. Podkreśliła również, że

profesjonalnie przygotowane webinaria to nie tylko prezentacja treści, ale również możliwość przeprowadzania ankiet/quizów (kwestionariusze online), możliwość podglądu pobranego przy pomocy oprogramowania pliku, możliwość nagrania i udostępnienia webinarium. Pani Aldona Zawatkiewicz zwróciła uwagę na szerokie kompetencje trenera i zaakcentowała ich ogromne znaczenie w procesie szkoleń online. Podkreśliła wagę kompetencji komunikacyjnych, jednak równie ważne są umiejętności w zakresie moderacji, wiedza nt. uczenia się osób dorosłych oraz nt. nauki za pomocą e-learningu, a także znajomość obsługi komputera, internetu i oprogramowania.

W drugiej części swojego wystąpienia prelegentka zademonstrowała w jaki sposób prowadzi się webinarium. Zaprosiła nauczycieli bibliotekarzy z bibliotek pedagogicznych w Toruniu, Częstochowie, Włocławku i Elblągu do uczestnictwa w webinarium i na żywo przeprowadziła taki pokaz, który możemy zobaczyć na nagrany filmie. Do prowadzenia webinarium wykorzystano program ClickMeeting.

Szczegóły dotyczące prowadzenia webinarium są dostępne w prezentacji (ostatnia strona sprawozdania) oraz w artykule *Webinarium. Wykorzystanie środowiska wirtualnego w doskonaleniu zawodowym bibliotekarzy* autorstwa pani Aldony Zawatkiewicz opublikowanego w Bibliotece Centrum Informacji nr 3/2015.

E - samodoskonalenie TIK-ającego e-nauczyciela

Obrady konferencji zakończyło wystąpienie pana **Jacka Ścibora** - nauczyciela, pomysłodawcy i założyciela grupy Superbelfrzy, redaktora naczelnego czasopisma IT w Edukacji – zatytułowane *E-samoskonalenie TIK-ającego e-nauczyciela*. Prezentacja pana Jacka Ścibora była dla większości uczestników konferencji inspirującą podróżą w czasie pokazującą jak ważna w pracy nauczyciela jest umiejętność zaakceptowania zmiany i przekształcania jej w sukces edukacyjny. Mówiąc o zmianie, prelegent zaprezentował rozwój technologii

w czasie. Podkreślił znaczenie internetu i pokazał wpływ TIK na pracę współczesnych nauczycieli i bibliotekarzy, wykorzystujących technologię w codziennej pracy z uczniami oraz we własnym rozwoju. Na zakończenie zaprosił do korzystania z materiałów umieszczonych na blogu Superbelfrzy tworzonych przez osoby, którym – jak jest napisane w notce o autorach - bliska jest idea wolnej edukacji, chcą swobodnej wymiany myśli, pomysłów i doświadczeń edukacyjnych. Pan Jacek Ścibor podkreślił, że materiały tam umieszczone są udostępniane na wolnych licencjach: CC by-sa.

Po części wspólnej chętni uczestnicy konferencji wzięli udział w trzech spotkaniach warsztatowych przygotowanych i prowadzonych przez nauczycieli bibliotekarzy Dolnośląskiej Biblioteki Pedagogicznej we Wrocławiu.

Warsztaty

Warsztat *Awaryjne recepty na nagłe zastępstwo - ciekawe pomysły na zajęcia* prowadziła **Urszula Tobolska**. Podczas spotkania zostały zaprezentowane przykłady zajęć zaczerpniętych z różnych źródeł - zarówno drukowanych, jak i elektronicznych. Propozycje zróżnicowano pod względem formy i etapów nauczania. W obszarze edukacji wczesnoszkolnej prowadząca przedstawiła pomysły pobudzające dziecięcą kreatywność oraz wyobraźnię, zabawy łączące naukę z aktywnością ruchową oraz zajęcia z wykorzystaniem komputera. Natomiast dla uczniów klas 4- 6 zaproponowała m.in. zabawy rozwijające logiczne myślenie, układanie rebusów, zagadek, krzyżówek, tworzenie lapbooka. Dla klas gimnazjalnych przedstawiła pomysły na zajęcia wykorzystujące zabawy twórcze, zagadki logiczne, wirtualny spacer po muzeach, a także m.in.: zabawę w projektowanie wnętrz. Nauczycielom szkół ponadgimnazjalnych prelegentka zaproponowała oglądanie filmów (np. z NINATEKI), a po ich projekcji rozmowę. Innym pomysłem było wykorzystanie Mega Scrabble, stworzenie interaktywnej publikacji czy stworzenie fotoreportażu.

Uczestnicy drugiego warsztatu pochyliли się nad trudnym tematem *Jak zachęcić do czytania - zrób to inaczej*. Wspólnie z prowadzącą panią **Aleksandrą Nalazek**, podjęli wyzwanie wypracowania skutecznych sposobów zachęcających uczniów do czytania. Uczestnicy warsztatu pracowali w grupach nad dwoma zagadnieniami, „Dlaczego uczniowie nie czytają?” oraz „Dlaczego nie potrafimy zachęcić do czytania?”. Praca częściowo opierała się na podstawie analizy wyników badań raportu Instytutu Badań Edukacyjnych „Czytelnictwo Dzieci i młodzieży” z roku 2014. Ponadto zaprezentowano różne formy i narzędzia pomocne w motywowaniu uczniów do czytania. Wymiana pomysłów i doświadczeń wzbogaciła efekty pracy grupy.

Warsztaty

Podczas trwania trzeciego warsztatu *Czy musi być trudno z czytelnikiem opornym?* prowadzonego przez panią **Beatę Malentowicz** bibliotekarze zdefiniowali pojęcie trudnego czytelnika - wg opinii większości uczestników najbardziej opornym był ten, który w ogóle nie czyta i czytanie go nie interesuje. Następnie uczestnicy spotkania wypracowali i przedstawili sposoby motywacji do czytania w oparciu o swoją pracę i ... pomysły-marzenia, które chcieliby zrealizować w przyszłości. Wszyscy bibliotekarze

byli zgodni, że aby trafić do trudnego czytelnika należy nie tylko znać wybory literackie poszczególnych typów czytelników, ale przede wszystkim samemu czytać. Wciąż otwartym pozostaje pytanie w jaki sposób trafnie określić potrzeby czytelników i właściwie zbudować ofertę adresowaną nie tylko do czytelnika opornego. Z pomocą może przyjść prosta marketingowa zasada: cecha – zaleta – korzyść, czyli trzeba zadać sobie pytania co z czytania, poznawania, przeżywania itd. będzie miał czytelnik.

W konferencji **Szkolne Centrum Multimedialne – biblioteka zawsze blisko** uczestniczyło blisko 120 nauczycieli bibliotekarzy bibliotek szkolnych, bibliotek pedagogicznych i bibliotekarzy bibliotek publicznych. Zaprezentowane pomysły i działania mogą być punktem wyjścia bądź punktem zwrotnym w podejmowaniu wyzwań związanych z rozwijaniem kultury czytelniczej i kształtowaniem kompetencji czytelniczych i informacyjnych wszystkich uczestników tego procesu.

Ewa Rozkosz

Izabela Rudnicka

Aldona Zawatkiewicz

Jacek Ścibor

Prezentacje

KOMIKSOWA
EDUKACJA
INFORMACYJNA

EWA A. ROZKOSZ
DOLNOŚLĄSKA SZKOŁA WYŻSZA

Webinaria jako narzędzie
rozwoju kompetencji
bibliotekarzy

Aldona Zawatkiewicz
Serwis Elektroniczna Biblioteka Pedagogiczna SBP

IX Regionalna Konferencja
Szkolne Centrum Multimedialne – biblioteka
zawsze blisko
Wrocław, 6 października 2015 r.

Tekst i opracowanie: Beata Malentowicz

Zdjęcia: Aleksandra Nalazek